

Jelena ANTOVIĆ
Istorijski arhiv Kotor

**POVODOM IZLASKA IZ ŠTAMPE PUBLIKACIJE
"ARHIVSKI FONDOVI I ZBIRKE U REPUBLICI CRNOJ GORI,
TOM I-II", CETINJE, 2001.**

Govoriti o publikaciji "Arhivski fondovi i zbirke u Republici Crnoj Gori, tom I-II" koja je u decembru mjesecu 2001. godine u izdanju Državnog arhiva Crne Gore izašla iz štampe nije nimalo jednostavno čak ni za lice koje se veoma usko stručno bavi arhivistikom. Zato je želja autora ovih radaka da čitaocu Boke, koji će nesumnjivo imati potrebu da se pobliže upozna sa njenim sadržajem, ukaže na vrijednost ove publikacije i, ne opterećujući ga detaljima, na jednostavan način, uputi kako će je koristiti.

Državni arhiv Crne Gore je povodom proslave jubileja 100 godina Državne arhive u Knjaževini Crnoj Gori i 50 godina svog postojanja¹, odlučio da objelodani koji se to arhivski fondovi i zbirke u Crnoj Gori danas čuvaju u depoima njegovih arhivskih odjeljenja, biblioteka, muzeja i vjerskih institucija, i sve to sabere u publikaciji pod nazivom "Arhivski fondovi i zbirke u Republici Crnoj Gori".

Kako je Savez arhivskih radnika Jugoslavije još 1983. godine u Beogradu objavio publikaciju pod nazivom "Arhivski fondovi i zbirke u SFRJ - SR Crna Gora"² sa podacima o fondovima i zbirkama arhiva i arhivskih odjeljenja Crne Gore iz 1976. godine, u Državnom arhivu Crne Gore došlo se do, gotovo jedino mogućeg, rješenja da se ta publikacija Saveza objavi kao fototipsko izdanje i priredi kao I tom (strana 1-146 I toma, žuta nijansa papira) ove jubilarne publikacije Državnog arhiva. Dok je za novoprimaljene fondove i zbirke od stvaralaca za period 1976-2000, fondove i zbirke nekih postojećih i novoosnovanih

¹ Svečana proslava jubileja obilježena je na Cetinju 23. januara 2002. godine pozdravnim govorima najeminentnijih ličnosti arhivistike naše zemlje i inostranstva, uručivanjem jubilarne plakete arhivskim odjeljenjima i pojedincu, izložbom dokumenata, kao i promocijama publikacija Državnog arhiva Crne Gore. Tom prilikom oву publikaciju promovisala je Jadranka Sehanović, pomoćnik direktora Državnog arhiva Crne Gore.

² Arhivski fondovi i zbirke u SFRJ SR, Crna Gora, / izdavač: Savez arhivskih radnika Jugoslavije, Beograd, 1983. str. 1-146.

arhivskih odjeljenja čija grada nije obuhvaćena I tomom Saveza, kao i za fondove i zbirke nearhivskih institucija, odlučeno da se prirede kao II tom (strana 1-300 II toma, bijela nijansa papira) ove jubilarne publikacije Državnog arhiva Crne Gore³. To je razlog zbog kojeg jubilarna publikacija Državnog arhiva Crne Gore nosi naziv "Arhivski fondovi i zbirke u Republici Crnoj Gori, tom I-II". Da bi takvo rješenje odmah i upalo u oči prilikom korišćenja publikacije kao cjeline, dva toma su predstavljena različitim nijansama papira.

Ko želi danas da, koristeći se publikacijom koju predstavljamo, upozna sadržaje depoa u kojima je pohranjena arhivska grada u Crnoj Gori, u kom arhivu, arhivskom odjeljenju, biblioteci, muzeju ili vjerskoj instituciji se nalazi, ko želi danas da sazna koji su to nazivi arhivskih fondova i zbirki u Crnoj Gori, o sjedištu stvaraoca, rasponu godina postojanja stvaraoca, rasponu godina grade, količini arhivske grage, sređenosti arhivskog fonda ili o izrađenim informativnim sredstvima, mora neizostavno da se koristi i jednim i drugim tomom.

Knjiga dimenzija 25x17 luksuzno je opremljena tvrdim koricama, tamno plave podloge. Na koricama je zlatnim, velikim slovima ispisano čitilicom ime izdavača "DRŽAVNI ARHIV CRNE GORE", naziv publikacije "ARHIVSKI FONDOVI I ZBIRKE U REPUBLICI CRNOJ GORI", utisnut pečat na kom je upisano pisanim slovima "Crnogorskoga praviteljstvujućega senata pečat" i na dnu korica velikim slovima "TOM I-II".

Dva toma koja su naznačena u samom naslovu knjige i fizički su predstavljena različitim nijansama papira između korica. Na samom početku objasnili smo o čemu se zapravo radi.

Činjenica da ova dva toma čine nedjeljivu cjelinu i da ih je jedino moguće koristiti kao cjelinu navodi nas na zaključak da ih je poželjno i prikazati uporedno, a ne jedan po jedan, što će zainteresovanom korisniku ove publikacije Državnog arhiva Crne Gore uveliko olakšati pristup informacijama.

Na samom početku i kraju cjelokupne publikacije dati su podaci o ljudima koji su zaslužni za njeno objavlјivanje. Izdavač publikacije je, kao što smo već naveli, Državni arhiv Crne Gore sa sjedištem na Cetinju u čije ime je potписан njegov direktor, Rajko Kalezić. Redakcija je radila u sastavu: Jelena Antović, Tadija Bošković, Jelena Živković, Mirjana Kapisoda, Vesna Laković, Radojka Mijajlović i Milan Sijerković. Glavni i odgovorni urednik je Jelena Živković. Redaktori publikacije su Jelena Antović i Milan Sijerković. Sekretar redakcije je Radojka Mijajlović, organizacioni sekretar Mirjana Kapisoda, a fototip, prelom teksta i dizajn Aleksandar Berkuljan. Lekturu, elektronsku obradu teksta i korekturu izvršila je Lelena Antović. Publikaciju je štampao "OBOD" - Cetinje u tiražu od 500 primjeraka. Publikacija ima 450 strana. CIP - Katalogizacija u publikaciji Centralna narodna biblioteka Republike Crne Gore "Durđe Crnojević", Cetinje.

³ Arhivski fondovi i zbirke u Republici Crnoj Gori, tom I-II, / izdavač: Državni arhiv Crne Gore, Cetinje, 2001., str. 1-146. toma I i str. 1-300. toma II. (Udaljem navedenju: AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001.)

I jednom i drugom tomu prethodi "Riječ redakcije"⁴ koja, ovoj kompleksnoj publikaciji na samom početku, rješava sva pitanja neophodnosti njenog izdanja u dva toma. Ali o tome je na početku već bilo govora i ta nedoumica je razjašnjena.

U fototipski predstavljenom tomu I, prvi put objavljenom 1983. godine, popisani su članovi Savezne redakcije⁵ koju čine Danica J. Gavrilović, Trajko Zajkovski, Peter Klasinc, Josip Kolanović, mr Sredoje Lalić, Danica Milenković, Nebojša Radmanović, Isljam Hašimi i Marija Crnić, zatim glavni i odgovorni urednik mr Sredoje Lalić, sekretar redakcije Spomenka Tot, organizacioni sekretar redakcije Radomir Jemuović, redaktor toma za SR Crnu Goru Marija Crnić, tehnički urednik Dušan Papadopolos i korektor Dragoljub Jemuović.

"Saradnici-autori na pripremi publikacije"⁶ i "Sadržaj"⁷ prethode uvodnim poglavljima oba toma.

U uvodnom poglavlju istog toma I iz 1983. godine, pod nazivom "Arhivi u Socijalističkoj Republici Crnoj Gori"⁸, daje se pregled rada na sakupljanju i zaštiti arhivske građe u Crnoj Gori, arhivskoj mreži i organizaciji arhivske djelatnosti poslije drugog svjetskog rata, čemu prethodi i kraći istorijat o brizi za čuvanje arhivalija u Crnoj Gori kroz vjekove. U Socijalističkoj Republici Crnoj Gori tada rade i djeluju sljedeći arhivi i arhivska odjeljenja: Arhiv Socijalističke Republike Crne Gore na Cetinju (sa odjeljenjem za područje opštine Cetinje), Istoriski arhiv u Kotoru (sa odjeljenjem za područje opštine Kotor), Arhiv Herceg-Novog (za područje opštine Herceg-Novi), Opštinski arhiv Budve (za područje opštine Budva), Opštinski arhiv u Titogradu (za područje opštine Titograd), Arhivski centar u Nikšiću (za područje opština: Nikšić, Plužine, Šavnik i Žabljak), Regionalni arhiv Ivanograda koji je u sastavu Polimskog muzeja (za područje opština Ivangrad, Plav i Rožaje) i Arhiv za radnički pokret Socijalističke Republike Crne Gore koji je od 1959. godine u sastavu Istoriskog instituta SR Crne Gore u Titogradu. Na kraju ovog poglavlja data je "Bibliografija radova o arhivima i arhivskoj građi Socijalističke Republike Crne Gore", gdje su navedene 23 bibliografske jedinice.

U uvodnom poglavlju toma II, pod nazivom "Pregled istorijskog razvijenja arhivske službe u Crnoj Gori"⁹, istorijat razvoja arhivske službe u Crnoj Gori dijeli se na period do i od reorganizacije, koja je sprovedena 1992. godine, pa

⁴ AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 1. toma I i str. 1. toma II.

⁵ AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 2. toma I.

⁶ AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 4. toma I i str. 2-4. toma II.

⁷ AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 7. toma I i str. 7-8. toma II.

⁸ Marija Crnić-Pejović, Arhivi u Socijalističkoj Republici Crnoj Gori, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 9-13. toma I.

⁹ Jelena Živković, Pregled istorijskog razvijenja arhivske službe u Crnoj Gori, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 9-24. toma II.

zato podnaslovi unutar ovog poglavlja nose nazine "Arhivska služba u Crnoj Gori do reorganizacije 1992. godine" i "Arhivska služba u Crnoj Gori od reorganizacije 1992. godine - Državni arhiv Crne Gore, organizaciona struktura i djelatnost". Iz ovog Pregleda jasno je da je to zaista prelomna godina u organizaciji arhivske službe u Crnoj Gori. Svi do tada osnovani arhivi: Arhiv Crne Gore, Istorijski arhiv Kotor, Arhiv Herceg-Novog, Opštinski arhiv Podgorica, Opštinski arhiv Budva, Arhiv za radnički pokret Istorijskog instituta SRCG, kao i arhivi koji su bili u sastavu opštinskih kulturnih centara u Baru, Nikšiću, Danilovgradu, Bijelom Polju i Beranama, ušli su u sastav Državnog arhiva Crne Gore kao njegove organizacione jedinice. U vrijeme objavljivanja publikacije Državnog arhiva Crne Gore, dakle 2001. godine, arhivska služba u Crnoj Gori organizovana je tako da Državni arhiv Crne Gore posjeduje slijedeće sektore i odjeljenja. U okviru Sektora za kontrolu, zaštitu, preuzimanje i smještaj arhivske građe republičkih organa i organizacija - Odjeljenje za kontrolu i zaštitu arhivske građe; Odjeljenje Centralnog depoa. U okviru Sektora za sređivanje i obradu arhivske građe - Odjeljenje za sređivanje i obradu arhivske građe starog perioda do 1945. godine Cetinje; Odjeljenje za sređivanje i obradu arhivske građe starog perioda do 1918. godine Istorijski arhiv Kotor; Odjeljenje za sređivanje i obradu arhivske građe republičkih organa i organizacija novog perioda do 1945. godine Cetinje; Odjeljenje za sređivanje i obradu arhivske građe republičkih organa i organizacija novog perioda od 1945. godine Podgorica. U okviru Centra za naučnu, informativnu i kulturno-prosvjetnu djelatnost - Odjeljenje za naučnu djelatnost; Odjeljenje za informativnu djelatnost; Odjeljenje za kulturno-prosvjetnu djelatnost. U okviru Centra za tehničku zaštitu arhivske građe - Odjeljenje za konzervaciju i restauraciju; Odjeljenje za mikrofilmovanje i reprografisanje arhivske građe. U okviru Sektora za kontrolu, zaštitu, preuzimanje, smještaj, sređivanje, obradu i korišćenje arhivske građe lokalnih organa i organizacija - Arhivsko odjeljenje Podgorica, za opštine Podgorica i Danilovgrad, sa sjedištem u Podgorici; Arhivsko odjeljenje Nikšić, za opštine Nikšić, Plužine i Šavnik, sa sjedištem u Nikšiću; Arhivsko odjeljenje Bijelo Polje, za opštinu Bijelo Polje; Arhivsko odjeljenje Berane, za opštine Berane i Rožaje, sa sjedištem u Beranama; Arhivsko odjeljenje Andrijevica, za opštine Andrijevica i Plav, sa sjedištem u Andrijevici; Arhivsko odjeljenje Kolašin, za opštine Kolašin i Mojkovac, sa sjedištem u Kolašinu; Arhivsko odjeljenje Pljevlja za opštine Pljevlja i Žabljak, sa sjedištem u Pljevljima; Arhivsko odjeljenje Bar, za opštinu Bar, sa sjedištem u Baru; Arhivsko odjeljenje Ulcinj, za opštinu Ulcinj, sa sjedištem u Ulcinju; Arhivsko odjeljenje Budva, za opštinu Budva, sa sjedištem u Budvi; Arhivsko odjeljenje Herceg-Novи, za opštinu Herceg-Novи, sa sjedištem u Herceg-Novom; Arhivsko odjeljenje Cetinje, za opštinu Cetinje, sa sjedištem u Cetinju; Arhivsko odjeljenje Kotor, za opštinu Kotor, sa sjedištem u Kotoru. Državni arhiv Crne Gore posjeduje i Službu za vršenje normativno-pravnih, računovodstvenih i opštih poslova. Na kraju ovog poglavlja dati su i "Izvori i literatura" sa navedenom 51 bibliografskom jedinicom.

I tom I i tom II, unutar poglavlja pod nazivom "Pregled arhivskih fondova i zbirki"¹⁰ a prije navođenja fondova i zbirki pojedinačnih arhivskih institucija Crne Gore, iz "Objašnjenja i tumača znakova i skraćenica"¹¹ toma I i II i "Osnovnih podataka"¹² toma II - daju objašnjenja za korišćenje pregleda fondova i zbirki. Suština je u slijedećem: popisu fondova i zbirki jednog arhiva, arhivskog odjeljenja ili nearhivske institucije, prethodi njegov kraći istorijat sa navedenim nazivom i adresom, datumom osnivanja, organizacionom strukturom, teritorijalnom i stvarnom nadležnosti, mogućnostima za pružanje tehničkih usluga, radu čitaonice, radnom vremenu, broju arhivskih fondova i zbirki, opštim karakteristikama arhivske građe, informativnim sredstvima, biblioteci, bibliografijom izdatih publikacija i dr. Za svaki arhivski fond, zatim, daju se podaci o njegovom rednom broju, nazivu, mjestu-sjedištu stvaraoca, rasponu godina postojanja stvaraoca, rasponu godina građe, količini arhivske građe i sredenosti arhivskog fonda, odnosno izrađenim informativnim sredstvima. Pregled arhivskih fondova i zbirki u okviru svakog arhiva, arhivskog odjeljenja ili nearhivske institucije ima odjeljak za: A-arhivske fondove, B-lične i porodične arhivske fondove i V-zbirke, dok je kao osnov za njihovo razvrstavanje prema oblastima, grupama, podgrupama i periodima poslužila "Klasifikaciona Šema".

Tom I daje gore navedene podatke o fondovima i zbirkama za: Arhiv Crne Gore Cetinje¹³ za 326 fondova i 7 zbirki, Istoriski arhiv Kotor¹⁴ za 144 fonda i 30 zbirki, Arhiv Herceg-Novog¹⁵ za 39 fondova i 5 zbirki, Arhivski Centar Nikšić¹⁶ za 57 fondova i 4 zbirke i Arhiv za radnički pokret pri Istoriskom

¹⁰ AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 15-78. toma I i 25-225. toma II.

¹¹ Konačni tekst "Osnovnih pravila za pripremu publikacije Arhivski fondovi i zbirke u arhivima i arhivskim odjeljenjima SFRJ" usvojen je na sjednici Savezne komisije za vodič kroz arhivske fondove Jugoslavije koja je održana 13. decembra 1974. godine u Beogradu (Arhivist, broj 2, Beograd, 1974, str. 182.), AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 17-23. toma I. Za tom II ova pravila i Metodološko uputstvo Saveza arhivskih aranđnika Jugoslavije za izradu X, dopunskog tima koji nikada nije publikovan, adaptirala je za Državni arhiv Crne Gore i ovu publikaciju Jelena Živković. Jelena Živković, Objašnjenja i tumač znakova i skraćenica, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 31-37. toma II.

¹² Jelena Živković, Osnovni podaci, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 27-29. toma II.

¹³ Jelena Živković, Arhiv Crne Gore Cetinje, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 25-42. toma I (veza sa str. 41-54. toma II).

¹⁴ dr Miloš Milošević, Istoriski arhiv Kotor, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 43-56. toma I (veza sa str. 55-73. i 125-135. toma II).

¹⁵ Marija Crnić - Pejović, Arhiv Herceg-Novog, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 57-63. toma I (veza sa str. 163-172. toma II).

¹⁶ Dušan Jovović, Arhivski centar Nikšić, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 65-72. toma I (veza sa str. 137-141. toma II).

institutu SR Crne Gore Titograd¹⁷ za 17 fondova i 21 zbirku. Prije navođenja bilješke i pregleda svakog arhiva ili arhivskog odjeljenja, osim Arhivskog centra Nikšić, data je fotografija u crno-bijeloj tehnići.

Tom II, za iste ove institucije, koje su, kao što je već rečeno, reorganizacijom arhivske službe u Crnoj Gori sprovedenoj 1992. godine, postale organizaciona jedinica Državnog arhiva Crne Gore, daje osnovne podatke o njihovim novoprimaljenim fondovima i zbirkama preuzetim od stvaralaca za period 1976-2000. Tako je za taj period: Odjeljenje za sređivanje i obradu arhivske građe republičkih organa i organizacija starog perioda do 1945. godine i novog perioda od 1945. godine Cetinje¹⁸, dopunjeno sa 85 fondova i 18 zbirki; Odjeljenje za sređivanje i obradu arhivske građe starog perioda do 1918. godine Istoriski arhiv Kotor¹⁹, dopunjeno sa 55 fondova i 10 zbirki; Odjeljenje za sređivanje i obradu arhivske građe republičkih organa i organizacija novog perioda od 1945. godine Podgorica²⁰, dopunjeno sa 1 fondom i 3 zbirke; Arhivsko odjeljenje Kotor²¹, dopunjeno sa 45 fondova; Arhivsko odjeljenje Nikšić²², dopunjeno sa 11 fondova; Arhivsko odjeljenje Herceg-Novi²³, dopunjeno sa 87 fondova i 8 zbirki.

Tom II, zatim, daje podatke nekim postojećim kao i novoosnovanim arhivskim odjeljenjima čija građa nije obuhvaćena i tomom, a to su: Arhivsko odjeljenje Andrijevica²⁴ za 50 fondova i 1 zbirku; Arhivsko odjeljenje Bar²⁵ za

¹⁷ Slavko Stanišić, Arhiv za radnički pokret pri Istoriskom institutu SR Crne Gore Titograd, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 73-78. toma I (veza sa str. 75-79. toma II).

¹⁸ Jelena Živković, Državni arhiv Crne Gore - Odjeljenje za sređivanje i obradu arhivske građe republičkih organa i organizacija starog perioda do 1945. godine i novog perioda od 1945. godine Cetinje, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 41-54. toma II (veza sa str. 25-42. toma I).

¹⁹ Jelena Antović, Državni arhiv Crne Gore - Odjeljenje za sređivanje i obradu arhivske građe starog perioda do 1918. godine Istoriski arhiv Kotor, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 55-73. toma II (veza sa str. 43-56. toma I i 125-135. toma II).

²⁰ Dragoslav Bojović, Državni arhiv Crne Gore - Odjeljenje za sređivanje i obradu arhivske građe republičkih organa i organizacija novog perioda od 1945. godine Podgorica, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 75-79. toma II (veza sa str. 73-78. toma I).

²¹ Milica Strugar, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Kotor, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001 str. 125-135. toma II (veza sa str. 43-56. toma I i str. 55-73. toma II).

²² Vojislav Kraljačić, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Nikšić, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 137-141. toma II (veza sa str. 65-72. toma I).

²³ Radojka Mijajlović, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Herceg-Novi, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 163-172. toma II (veza sa str. 57-63. toma I).

²⁴ Ivan Delević, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Andrijevica, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 81-86. toma II.

²⁵ Milisav Pešić, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Bar, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 87-93. toma II.

35 fondova i 5 zbirki; Arhivsko odjeljenje Berane²⁶ za 90 fondova i 3 zbirke; Arhivsko odjeljenje Bijelo Polje²⁷ za 61 fond i 2 zbirke; Arhivsko odjeljenje Budva²⁸ za 44 fonda i 12 zbirki; Arhivsko odjeljenje Kolašin²⁹ za 3 fonda; Arhivsko odjeljenje Pljevlja³⁰ za 28 fondova i 1 zbirku; Arhivsko odjeljenje Podgorica³¹ za 49 fondova i 6 zbirki; Arhivsko odjeljenje Ulcinj³² za 14 fondova i 1 zbirku; Arhivsko odjeljenje Cetinje³³ za 8 fondova;

I konačno, tom II daje podatke o nearhivskim institucijama, bibliotekama, muzejima i vjerskim zajednicama, čija grada takođe nije obuhvaćena I tomom:

- za biblioteke: Centralnu narodnu biblioteku "Đurđe Crnojević" Cetinje³⁴, za 5 fondova i 6 zbirki; Narodnu biblioteku "Radosav Ljumović" Podgorica³⁵, za 1 fond.

- za muzeje: JU Narodni muzej Crne Gore Cetinje³⁶ za 23 fonda i 11 zbirki; Muzej grada Perasta³⁷ za 2 fonda i 1 zbirku; Muzeje i galerije Podgorica³⁸ za 2 zbirke.

- za vjerske zajednice: *Pravoslavne vjerske zajednice*: Arhiv Mitropolije crnogorsko-primorske Cetinje³⁹ za 36 fondova i 20 zbirki; Arhiv Srpske

²⁶ Dragiša Boričić, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Berane, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 95-102. toma II.

²⁷ Tadija Bošković, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Bijelo Polje, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 103-110. toma II.

²⁸ Srdan Pejović, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Budva, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 111-118. toma II.

²⁹ Vesna Perović, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Kolašin, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 119-123. toma II.

³⁰ Vukomir Brajović, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Pljevlja, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 143-148. toma II.

³¹ Radmila Raičević, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Podgorica, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 149-155. toma II.

³² Ljiljana Bulatović, Državni i arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Ulcinj, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 157-162. toma II.

³³ Mirjana Kapisoda, Državni arhiv Crne Gore - Arhivsko odjeljenje Cetinje, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 173-177. toma II.

³⁴ Mirjana Kapisoda, Jelena Durović, Milorad Milović, Centralna narodna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević" Cetinje, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 183-184. toma II.

³⁵ Nevenka Gazivoda, Radmila Raičević, Milić Radosav, Narodna biblioteka "Radosav Ljumović" Podgorica, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 184. toma II.

³⁶ Mirjana Kapisoda, Ljubo Radulov, Arhivsko odjeljenje Narodnog muzeja Crne Gore Cetinje, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 189-191. toma II.

³⁷ Jelena Antović, Muzej grada Perasta, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 191-192. toma II.

³⁸ Nevenka Gazivoda, Radmila Raičević, Čulafić Nataša, Božidar Đondović, Muzeji i galerije Podgorice, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 192-193. toma II.

³⁹ Predrag Vukić, Arhiv Mitropolije crnogorsko-primorske sa pregledom njegovih fondova i zbirki, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 199-203. toma II.

pravoslavne crkve Kotor⁴⁰ za 11 fondova i 2 zbirke; Srpski pravoslavni manastir Banja Risan⁴¹ za 2 fonda i 2 zbirke; Srpsku pravoslavnu parohiju Morinj⁴² za 3 fonda i 2 zbirke; Srpsku pravoslavnu parohiju Orahovac⁴³ za 1 fond i 2 zbirke; Srpsku pravoslavnu parohiju Risan⁴⁴ za 2 fonda i 2 zbirke; Sabornu crkvu svetog Georgija Podgorica⁴⁵ za 1 fond. Rimokatoličke vjerske zajednice: Biskupski arhiv Kotor⁴⁶ za 12 fondova i 5 zbirki; Arhiv biblioteke Franjevačkog samostana svete Klare Kotor⁴⁷ za 1 zbirku; Crkvu blaženi Gracija Muo⁴⁸ za 1 fond i 1 zbirku; Župski ured Risan⁴⁹ za 1 fond i 1 zbirku; Crkvu svetog Petra Ljuta⁵⁰ za 1 fond i 1 zbirku; Crkvu blažene djevice Marije od snijega Škaljari⁵¹ za 1 zbirku; Nadžupski arhiv crkve svetog Nikole Perast⁵² za 12 fondova i 4 zbirke; Crkvu svetog Eustahija Dobrota⁵³ za 3 fonda i 17 zbirki; Crkvu svetog Mateja Dobrota⁵⁴ za 11 fondova i 4 zbirke; Samostan svetog Nikole Prčanj⁵⁵ za 8 fondova i 5

⁴⁰ Jelena Antović, Momčilo Krivokapić, Arhiv Srpske pravoslavne crkve Kotor, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 203-204. toma II.

⁴¹ Jelena Antović, Srpski pravoslavni manastir Banja Risan, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 205. toma II.

⁴² Jelena Antović, Srpska pravoslavna parohija Morinj, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 205. toma II.

⁴³ Jelena Antović, Srpska pravoslavna parohija Orahovac, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 206. toma II.

⁴⁴ Jelena Antović, Srpska pravoslavna parohija Risan, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 206. toma II.

⁴⁵ Predrag Vučić, Saborna crkva svetog Georgija Podgorica, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 207. toma II.

⁴⁶ Jelena Antović, mr Jovan Martinović, Biskupski arhiv Kotor, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 211-213. toma II.

⁴⁷ Jelena Antović, fra Dinko Vlašić, Franjevačka biblioteka samostana svete Klare Kotor, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 213-214. toma II.

⁴⁸ Jelena Antović, Crkva Blaženi Gracija Muo, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 214-215. toma II.

⁴⁹ Jelena Antović, Župski ured Risan, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 215. toma II.

⁵⁰ Jelena Antović, Crkva sv. Petra Ljuta, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 215. toma II.

⁵¹ Jelena Antović, Crkva Blažene djevice Marije od snijega Škaljari, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 216. toma II.

⁵² Jelena Antović, Nadžupski arhiv crkve svetog Nikole Perast, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 216-217. toma II.

⁵³ Jelena Antović, Crkva svetog Eustahija Dobrota, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 217-218. toma II.

⁵⁴ Jelena Antović, Crkva svetog Mateja Dobrota, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 218. toma II.

⁵⁵ Jelena Antović, Crkva svetog Nikole Prčanj, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 219-220. toma II.

zbirki; Župski ured Gornjeg i donjeg Stoliva⁵⁶ za I fond i 2 zbirke. *Islamske vjerske zajednice: Mešihat islamske zajednice Podgorica*⁵⁷ za I fond; Džamiju Ćazim Bejin Tuži⁵⁸ za I fond.

Prije navođenja bilješke i pregleda svakog pojedinačnog arhivskog odjeljenja, osim nearhivskih institucija, data je njihova fotografija u boji.

Slijede tri indeksa koja su izrađena i za tom I i za tom II. Indeksi su ključni prilikom korišćenja ove publikacije. To su "Predmetni", "Topografski" i "Hronološki indeks".

"Predmetni indeks"⁵⁹ toma I i toma II⁶⁰ obuhvata sve arhivske fondove i zbirke koji su citirani u njihovim pregledima ali ne uključuju fondove i zbirke nearhivskih institucija. Sastoji se od "Objašnjenja", "Sadržaja" i popisa fondova i zbirki. Predmetni indeks sačuvao je osnovnu strukturu oba pregleda, odnosno odjeljke, osnovne grupe, periode ili podgrupe arhivskih fondova shodno klasifikacionoj šemi i tu strukturu jednostavno je naći u "Sadržaju" što uveliko olakšava pronalaženje traženog fonda. Kada se fond ili zbirka pronađu, tada se jednostavno nakon navedenog sjedišta arhivskog fonda, pronađe broj koji je svakom arhivu odnosno arhivskom odjeljenju dodijeljen u "Objašnjenju", po čemu saznajemo u kom arhivu ili arhivskom odjeljenju se taj fond ili zbirka čuva, a zatim saznajemo pod kojim rednim brojem je odnosni arhivski fond ili zbirka naveden u pregledima. Arhivski fond ili zbirka u svakoj grupi ili podgrupi čini posebnu cjelinu u pogledu azbučnog redoslijeda njihovih imena i oni su grupisani kao istorodni arhivski fondovi i zbirke koji imaju slične nazine. Taj zajednički naziv je dat u obliku množine, velikim slovima. Kada pored zajedničkog dijela naziva fonda postoji i bliži naziv stvaraoca fonda, onda je taj dio naziva naveden prije naziva mjesta.

"Topografski indeks"⁶¹ i jednog i drugog toma⁶² daju podatke samo o arhivskim fondovima koje oni popisuju i nije izrađen za nearhivske institucije. Sastoji se od "Objašnjenja", "Sadržaja" i popisa fondova. Ovaj indeks omogućava

⁵⁶ Jelena Antović, Župski ured Gornjeg i Donjeg Stoliva, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 220. toma II.

⁵⁷ Nevenka Gazivoda, Radmila Raičević, Mešihat islamske zajednice Podgorica, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 223-224. toma II.

⁵⁸ Nevenka Gazivoda, Radmila Raičević, Bajro Agović, Džamiji (Ćazim Bejn) Tuži sa pregledom njegovih fondova, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 224. toma II.

⁵⁹ AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 79-97. toma I i 225-244 toma II

⁶⁰ Marija Crnić Pejović, Predmetni indeks, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 79-97. toma I; Mirjana Kapisoda, Predmetni indeks, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 225-244 toma II.

⁶¹ AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 99-127. toma I i 245-281. toma II. Jelena Antović, Topografski indeks, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 245-281. toma II.

⁶² Marija Crnić Pejović, Topografski indeks, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 99-127. toma I;

korisniku brz i jednostavan uvid u stvarnoce arhivskih fondova koji su postojali i djelovali sa sjedištem u nekom određenom mjestu, kao i u cijelokupnu gradu fondova čiji se dijelovi čuvaju u više arhiva ili arhivskih odjeljenja u Crnoj Gori. Da bi korisnik mogao da pronađe na kojoj se strani ovog indeksa nalazi traženo mjesto, pronaći će ga u sadržaju u kome su azbučnim redom navedena sva mjesta obuhvaćena indeksom i strane na kojima se ona nalaze. Sjedišta stvaralača arhivskih fondova data su azbučnim redom. Arhivski fondovi u okviru jednog mjeseta navedeni su istim redom kao u pregledima I i II toma. Numerička oznaka s lijeve strane naziva arhivskog fonda označava njegovu strukturu i pokazuje odjeljak, osnovnu grupu, grupu, podgrupu ili vrstu arhivskih fondova, prema klasifikacionoj šemi. Poslije arhivskog fonda, naveden je vremenski raspon arhivske grade arhivskog fonda. Iza zareza, prvi dio brojčane oznake pokazuje arhiv ili arhivsko odjeljenje Crne Gore u kome se taj arhivski fond čuva, a drugi dio označava redni broj arhivskog fonda pod kojim je on naveden u pregledima.

“Hronološki indeks”⁶³ toma I i II⁶⁴ omogućava korisniku brz i jednostavan uvid u strukturu fondova i zbirk po periodima, kao i u kojim se arhivima i arhivskim odjeljenjima Crne Gore oni nalaze. Ne obuhvata fondove i zbirke nearhivskih institucija. Unutar svakog od perioda sačuvana je osnovna struktura koju pregledi imaju. Kao mjerilo za razvrstavanje arhivskih fondova i zbirk u odgovarajuće periode uziman je cijelokupni raspon godina arhivske grade, a ne samo početna i završna godina. Ispod naziva pojedinih odjeljaka i grupa navedene su, s lijeve strane, skraćene oznake za arhive i arhivska odjeljenja u kojima se nalaze arhivski fondovi i zbirke iz odgovarajućeg perioda. Poslije oznake arhiva ili arhivskog odjeljenja, u produžetku, s desne strane, navedeni su redni brojevi arhivskih fondova i zbirk iz pregleda za odgovarajući arhiv ili arhivsko odjeljenje. Pronalaženje arhivskih fondova i zbirk ostvaruje se tako što se u pregledima prvo pronađe arhivsko odjeljenje, a zatim traženi redni broj pod kojim su navedeni podaci o arhivskom fondu ili zbirci.

“Bibliografija arhivskih publikacija”⁶⁵, koja je obuhvaćena samo I tomom, daje podatke o dvije vrste publikacija: publikovanim informativnim sredstvima, gdje se navode 2 bibliografske jedinice i zbornicima arhivske grade, sa navedene 4 bibliografske jedinice.

Na kraju treba svakako istaći da su u ediciji navedena imena samo arhivskih radnika i službenika koji su neposredno učestvovali na pripremi ovih tomova za štampu. Njima treba pridružiti više desetina mlađih i starijih arhivskih

---

⁶³ AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 129-136. toma I i 283-296. toma II.

⁶⁴ Marija Čmić Pejović, Hronološki indeks, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 129-136. toma I; Jelena Antović, Hronološki indeks, AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 283-296. toma II.

⁶⁵ AFIZRCG, tom I-II, Cetinje, 2001, str. 137. toma I.

generacija koji su uz svoj redovan rad vodili brigu i o arhivima biblioteka, muzeja i crkava, a čiji su rad i znanje decenijama ugrađivani sa jedinom željom da se arhivska građa kao opštenarodno i opštakulturno dobro sačuva i da služi za dobrobit čovečanstva.

Državni arhiv Crne Gore ovom dvotomnom naučno-informativnom edicijom zaista je pružio dragocjen doprinos struci, kulturi i nauci.